

**kılavuzumuz
bilimsel
sosyalizm,
silahımız
partimizdir**

**türkiye işçi partisi
merkez yayın organı**

çark başak

Yıl: 3 Sayı: 6 (50)

16 Temmuz 1978 Pazar

500 kuruş

KILAVUZUMUZ BİLİMSEL SOSYALİZM SİLAHIMIZ PARTİMİZDİR

GÖREV BAŞINA!

Bilimsel sosyalist partilerde kongreler parti yaşamının nirengi noktalarıdır. Her kademede örgütün sorunlarının en geniş özgürlük içinde tartışıldığı, sorunlara çözüm yolları arandığı en üst organ kongrelerdir. Partimizin 2. dönem kongreleri 1. dönem kongrelerden bu yana bütün parti çalışmalarını değerlendiren önümüzdeki iki yıllık döneme ışık tutacak. Önümüzdeki iki yıllık dönemin ilçelerimiz, illerimiz ve bütün partimiz için işçi sınıfı içinde daha yoğun örgütlenme; öncü, militan işçileri saflarına kazanma dönemi olması için tartışacağız. Emekçi kitleler içinde örgütlenmemizi ve etkinliğimizi artırmak için ulaşmamız gereken hedefleri ortaya koyacağız.

İlçe kongrelerinden başlayarak 2. Büyük Kongremize ulaştığımızda örgütlü mücadelenin deneylerini bilimsel sosyalizmin süzgecinden geçirmiş olacağız. 2. Kongre döneminden partimiz daha güçlü çıkacak. Daha ileri mevzilerde, daha etkin bir mücadelenin yolları aydınlanacak. Partimizin yüce bayrağı daha yükseklerde dalgalananacak.

Kongrelerimizde işçi sınıfının örgütlü mücadelesinin, bilimsel sosyalist partisinin, TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİNİN üyeleri olmanın büyük onuruyla ÇARK BAŞAK'ı bir kere daha selamlıyacağız.

ÇARK BAŞAK

KONGRELER BAŞLADI

İSTANBUL : ADALAR, ÜSKÜDAR, EYÜP, ŞİŞLİ, BAKIRKÖY, YALOVA, GAZİOSMANPAŞA, KARTAL, FATİH, SARIYER, BEYKOZ, KADIKÖY;

İZMİR : KARŞIYAKA, TORBALI, BAYINDIR;

İÇEL : TARSUS;

ZONGULDAK : KDZ. EREĞLİ İlçe kongreleri yapıldı.

Arap Yarımadasının Güneyinde Emperyalizmin Oyunları

Arap Yarımadası'nın güneyindeki Yemen Arap Cumhuriyeti ile Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti adını taşıyan iki ülkede bir yandan beri olup bitenler emperyalizmin; gerilikten kurtulmaya, dostluğu ve kardeşliği yükeftmeye ve daha iyi, daha mutlu bir gelecek sağlamak için çalışan halklara karşı ne ölçüde insanlık dışı davranabildiğinin bir kanıtıdır. Bu iki Arap ülkesindeki son gelişmeler emperyalizmin değme casusluk filmlerinde oynanan oyunlara parmak ısırtıracak taktiklerini sergilemektedir.

GÜNEY YEMEN'DE EMPERYALİZME VE GERİCİLİĞE KARŞI SAVAŞ VE SONRASI

Arap Yarımadası'nın güneyindeki uyanış hareketi 15 yıl önce başlamıştı. O zamanlar Güney Yemen adını taşıyan ve İngiltere'nin Hint Okyanusu kıyılarındaki İleri karakolunu oluşturan bu bölgede özgürlüğe güçler hem İngilizlere, hem de Suudi Arabistan tarafından desteklenen ve Kuzey Yemen'de üslenen gericilere karşı dört yıl süren bir bağımsızlık savaşı vermişler ve bu savaşı kazanmışlardı. Savaş sonunda Güney Yemen Halk Cumhuriyeti adını alan yeni bir devlet çıkmıştı ortaya. 30 Kasım 1967 tarihinde. 1970 yılında ise işbaşına geçen yeni yönetim devletin adını Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti olarak değiştirmişti.

1963 yılında kurulan ve bağımsızlık savaşını başlatan Yemen Ulusal Kurtuluş Cephesi bir milliyetçi ve liberal, diğeri ise İlerici ve sol eğilimli iki kanattan oluşuyordu. İngilizler ile Kuzey Yemen'den saldıran gerici güçlere karşı silahlı savaşı Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin Abdül Fetah İsmail başkanlığındaki İlerici ve sol kanadı yürütüyordu. Kâhtan es-Saabi başkanlığındaki milliyetçi ve liberal kanat ise silahlı çatışmalara katılmamaktaydı. 1967 yılında bağımsızlık ilânından sonra Güney Yemen Halk Cumhuriyeti'nin yönetiminde Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin sağ eğilimli milliyetçi kanadı egemen oldu. Bir lakım burjuva demokratik reformların yapılacağı vadedildi. Hatta feodal ilişkilerin daha tüm etkilerini sürdürdüğü bu gerici ülkede biçimsel demokrasinin bir tekimi uygulamalarına bile geçildi. Ancak hükümet, kesinlikle yabancı çevrelerin işbirlikçilerine, feodal ağalara karşı tek bir adım bile atmaktan çekiniyordu. Toprak reformu vadedilmesine rağmen yapmıyor, yabancı şirketler istedikleri gibi ülkenin ekonomisini yönetiyorlardı. Daha da ötesi devlet yönetiminde yadsuzluklar, rüşvet alıp yürümüş, yabancılarla işbirliği yapan devlet memurları ve subaylar bol ücret ve küçümsenmeyecek diğer çıkarlar sağlarken halkın büyük çoğunluğu yoksulluk ve sefalet içinde eski yaşamlarını sürdürmek zorunda kalmışlardı.

SOLUN BAŞARISI VE SAĞ DARBE GİRİŞİMİ

Tüm bunlar olup bitirken 1968 yılının Mart ayında yapılan Ulusal Kurtuluş Cephesi 4 üncü Kongresinde sol kanat büyük bir başarı sağladı. Buna karşılık, ülke yönetiminin ellerinden kaçtığı görülen sağ kanat bir darbe girişiminde bulundu ve genellikle ordu içinde sol eğilimli oldukları bilinen subaylar ile, bağımsızlık savaşında carışan aydınlar, yabancı şirketlerin faaliyetlerinin devletleştirilmesini savunanlar tutuklandılar Tutuklanmalar Ulusal Kurtuluş Cephe tabanında çok büyük tepki ile karşılandı. Tüm ülkede kitlesel gösteriler ve direniş hareketleri patlak verince sağ kanat tutukladığı kişileri serbest bırakmak zorunda kaldı. 22 Haziran 1969 tarihinde ise, Güney Yemen'de egemenlik gerçek bağımsızlık savaşı verenlerin eline geçti. Yeni yönetim «Devrimin Cizresini Düzeltilme» kampanyası adı altında yeni bir harekete girişti ve ülke sosyalist nitelikli bir kalkınma ve örgütlenme çabası içine girdi. Bu dönemde Güney Yemen'de bankacılık, sigortacılık, deniz taşımacılığı, tersane ve petrol sektörlerindeki tüm yerli ve yabancı şirketler devletleştirildi. Hazırlanan plân gereğince sanayi üretiminin yüzde 90'ı devlet sektörü tarafından yapılmaya başlandı. Ekonomik alandaki tüm bu girişimlere paralel olarak eğitim kampanyası, sağlık kampanyası gibi halkın yaşamını doğrudan doğruya ilgilendiren girişimler başlatıldı. Sosyalist bir toplumda görülecek kitlesel örgütleri bir-biri ardından ortaya çıkarmaya başladılar. Sendikalar, Yemen Demokratik Gençlik Birliği, Öğrenci Birliği, Kadınlar Birliği, Halk Savunma Komiteleri, Halk Millsleri Örgütü ve diğer kitlesel örgütleri toplu kalkınma ve ülkeye güzel bir gelecek hazırlama için hepbirlikte girişimlerde bulunmaya başladılar.

Siyasal alandaki örgütlenmeler de gözle görülür bir gelişme göstermeye başladılar. Yemen'de, Ulusal Kurtuluş Cephesi'nden başka 1960 yıllarında örgütlenmeye başlayan ilk başka parti daha vardı. Bunlardan biri Güney Yemenli Marxistlerin önderi Abdullah Abdel-Razak Badip'in başkanlığındaki Demokratik Halk Birliği, diğeri ise Aziz Hasan Yahya önderliğindeki Baas Partisi'ydü. (Baas Partisi 1974 yılında Halkın Öncüsü Partisi adını almıştı.)

POLİTİK ÖRGÜTLENMEDE İLERİ ADIM: YÜKSEK HALK KONSEYİ

22 Haziran 1969 hareketinden sonra kitlesel örgütleri, iki siyasal parti ve Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin temsilcilerinin katıldıkları bir siyasal örgütlenme biçimi için yapılan çalışmalar 1971 yılında sonuçlandı ve Yüksek Halk Konseyi adıyla yazma kuruluşu ortaya çıktı.

1975 yılına kadar başarılı bir işbirliği gösteren

ren ülkedeki üç ayrı siyasal örgüt aynı yılın Ekim ayında birleşerek Ulusal Cephe adını aldılar. Birleşme kararında yadınacak bir nitelik yoktu. Çünkü gerek Ulusal Kurtuluş Cephesi, gerek Demokratik Halk Birliği gerekse Baas Partisi tabanlarının toplumsal niteliği bakımından pek fazla ayrılık göstermiyorlardı. Zaten toplumsal yapı açısından farklılaşmamış ve henüz gelişmenin ilk basamaklarında olan Güney Yemen için bu beklenemezdi. Her üç örgütün tabanını da köylüler, işçiler, askerler, memurlar, aydınlar ve küçük burjuvazi aynı ölçüde oluşturuyorlardı. Daha da ötesi, her üç örgüt de bilimsel sosyalizme bağlılıklarını belirtiyorlardı. Örgüt tabanında 1976 yılında işçiler üyelerin yüzde 12'sini, köylüler ise yüzde 4,8'ini oluşturuyorlardı. Elbette böyle bir örgüt içinde işçi sınıfı biliminin bilincine varmış öğelerin egemen olması beklenemez. Bu örgütten işçi sınıfının bilimsel partisinin işlevlerini de eksiksiz yerine getirmesi istenemez. İşçilerden bir çoğu köy ile ilişkilerini kesmiş kişiler olduklarından zaman zaman örgüt içinde küçük burjuva davranışları ve görüşlere rastlanmaktadır. Tüm bunlara karşın, Ulusal Cephe'nin gösterdiği gelişme çizgisi, devlet sektörünün önemli ekonomide artıtıkça, örgüt içinde işçi sayısı yükseldikçe daha olumlu, daha doğru bir yön izlemektedir. Ulusal Cephe İktidarı Güney Yemen'de toprak reformunu gerçekleştirmiş, 21 tarımsal üretim kooperatifi, 24 devlet çiftliği kurmuş, sanayileşme yönünde, balıkçılığı geliştirme alanında ilk adımlarını atabilmiştir. Ayrıca Ulusal Cephe İktidarı gerçekleştirdiği toplumsal örgütlenme biçimi içinde 1972 yılında Kuzey'den gelen saldırganı da püskürtmeyi bilmiştir. Bu saldıran sırasında halk yönetimi savunmuş, köylüler, işçiler, hayvancılıkta gecinen bedeviler ve hatta okul çocuklarından oluşan milisler saldırganları geri çekilmeye zorlamışlardır.

1972 yılındaki açık saldırganı, 7 milyon 700 bin nüfuslu Güney Yemen içinde çeşitli kuzişiklikler çıkartılması için girişimleri şubalar izlemiş, öteden beri kabileler arasındaki kanlı savaşların yeraldığı Yafa bölgesinde dışarıdan geleni destekle patlak veren karışıklıklar önlenmiş ve buradaki kabileler «yeni düzen» içinde yaşamaya öğrenmişlerdir. Daha sonra Suudi Arabistan, Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin seçtiği kalkınma yolunu saptırmak, çoğunlu sosyalsit ülkelerin oluşturduğu devletlere yaptığı işbirliğini bozmak için 400 milyon dolarlık yardım teklifinde bulunmuş, ancak bu yardım teklifine bağlı olarak sunulan siyasal ödünleri Aferi hükümeti kabul etmemiştir.

KUZUY YEMEN'DE YÖNETİM DEĞİŞİKLİĞİ

Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde bu gelişmeler olurken, 6 milyonluk Kuzey Yemen'de de gelişme ve demokratikleşme yolunda devam

Devamı 15. Sayıyada